1. delovna skupina: „Raziskovanje prakse, usposabljanja in nova učna gradiva, tri naloge s katerimi bogatimo razvoj pismenosti“

Mag. Estera Možina

Predstavitev na zaključni konferenci projekta ESS Razvoj pismenosti ter vrednotenje in priznavanje neformalnega učenja odraslih 2011-2014

Ljubljana, 20.3.2014

POTEK DELA DELOVNE SKUPINE

V okviru delovne skupine se bodo v treh vsebinsko zaokroženih prispevkih predstavili strokovni sodelavci pri naši treh glavnih nalogah v projektu:

1. člani skupine akcijskega raziskovanja,
2. voditelji usposabljanja strokovnih delavcev v omrežjih za izobraževanje ranljivih skupin in
3. štirje učitelji oziroma mentorji, ki so aktivno sodelovali pri nastajanju novih učnih gradiv, ki jih bodo spremljali glavni pripovedovalci, glavni junaki izobraževalnih filmov.

1. naloga: Razvoj opisnikov, skupina za akcijsko raziskovanje

Članice skupine za akcijsko raziskovanje bodo **predstavile proces učenja skupine in ključne dosežke v obliki kompleta e-knjižic z opisniki**, ki si jih boste udeleženci te skupine in te konference lahko tudi ogledali. Skupino bo povezala naša strokovna sodelavka Špela Lenič.

2. naloga: Usposabljanje strokovnih delavcev za izvajanje prenovljenih JV programov za odrasle

Izvajalci usposabljanja predstavili novosti, ki so bile uvedene v proces spopolnjevanja izkušenih učiteljev in mentorjev, ki delajo na področju izobraževanja ranljivih odraslih, poudariti želimo nov model stalnega strokovnega spopolnjevanja, ki je rezultat projekta.

V usposabljanje vas bosta popeljali strokovni sodelavki Katja Bider in predavateljica v številnih programih za učitelje Natalija Žalec.

3. naloga: Serija izobraževalnih filmov in učnih gradiv za odrasle in strokovne delavce

Na koncu bodo učitelji, ki so aktivno sodelovali s svojimi udeleženci pri pripravi in snemanju serije izobraževalnih filmov Na poti do življenjske uspešnosti, predstavili svoja opažanja in spoznanja.

Uvodno predstavitev izobraževalnih in drugih gradiv je pripravila Špela Lenič.

Povabilo k sodelovanju v razpravi in spremljevalnemu programu

- Kot spremljevalni del programa je omogočen priložnostni ogled odlomkov iz teh filmov v posebnem prostoru ob konferenčni dvorani ves čas poteka konference, dodeljen čas v okviru delovne skupine ne dopušča, da bi jih predvajali v takem obsegu.

- Ob koncu želimo odpreti prostor tudi za razpravo vseh gostov, ki ste se prijavili k sodelovanju v tej delovni skupini.
  - ✓ Zanimalo nas bo vaše stališče in mnenje o uporabnosti predstavljenih gradiv in modelov za vaše delo in delo v izobraževanju odraslih na splošno.
  - ✓ In nadalje, želimo v duhu naslova današnje konference slišati, kako menite, da bi še lahko prispevali k bogatitvi področja in k nadaljnjemu razvoju temeljnih zmožnosti odraslih v Sloveniji.

Delovni skupini na pot

- Vse kar bomo predstavljali danes v okviru te delovne skupine, ni le rezultat dela v tem projektu, temveč sloni na rezultatih dela dveh razvojnih in raziskovalnih projektov. V okviru prvega projekta z enakim naslovom **Razvoj pismenosti 2009-2011**, smo presojali učinkovitost javno veljavnih programov za odrasle.
- Pripravili smo strokovna izhodišča in programe prenovili. Spoznanja smo zapisali v monografiji **Obrazi pismenosti,** ki smo jo predstavljali na zaključni konferenci pred tremi leti.
- **Prvi projekt Razvoj pismenosti je bil bolj raziskovalen.**

Delovni skupini na pot

- Sedanji projekt **Razvoj pismenosti 2011-2014**, temelji v večji meri na razvojnem delu, z manjšim raziskovalnim delom.
- Predhodno temeljito raziskovalno delo je omogočilo, da drugi projekt sloni na trdnih strokovnih izhodiščih in teoretskih spoznanjih.

Kako to vemo?

Delovni skupini na pot

- Preprosto zato, **ker so se vse niti posameznih delov sedanjega projekta nenehno prepletale**. To kar je nastalo v okviru ene naloge (npr učno gradivo), smo preverjali v okviru druge naloge (npr v okviru akcijskega raziskovanja).

- Šele ko ste v okviru različnih nalog, kot naši **zunanji sodelavci praktiki uporabili in preizkusili nastalo gradivo z vašimi udeleženci** , smo vedeli, da smo na pravi poti.

Delovni skupini na pot

- Pred nami so zdaj učna gradiva, strokovna gradiva, model izobraževanja učiteljev, ki se povezujejo v celoto na povsem nov način, in ne enega na našteto novih načinov, kar omogoča številne nove uporabe vseh teh gradiv:
  - ne le v strogo v **izobraževalne namene**,
  - tudi pri **svetovanju odraslim za izobraževanje**,
  - kot **pripomoček pri vrednotenju**,
  - sredstvo za **motivacijo odraslih** za izobraževanje,
  - in kar nas posebej veseli kot novo orodje, ki ob minimalni pomoči učiteljev lahko odraslih udeleženci izobraževanja uporabijo za **samostojno učenje in delo doma**.

- **To je bistvena dodana vrednost tega projekta in prizadevanja vseh, ki so v njem sodelovali v dveh letih in pol.**

Zaključna razprava v delovni skupini

V duhu naslovne teme te konference vam postavljam vprašanja za razmišljanje in razpravo:

- **Kje vidite uporabnost rezultatov tega dela projekta, za vaše delo in sicer?**
- **Kaj menite, da bi bilo še treba storiti, na katera področja je treba usmeriti naše moči za bogatenje temeljnih zmožnosti odraslih? Kje so največje potreb, izzivi?**

1. delovna skupina: „Raziskovanje prakse, usposabljanja in nova učna gradiva, tri naloge s katerimi bogatimo razvoj pismenosti“

POTEK IN ZAKLJUČKI

Mag. Estera Možina

Predstavitev na zaključni konferenci projekta ESS Razvoj pismenosti ter vrednotenje in priznavanje neformalnega učenja odraslih 2011-2014

Ljubljana, 20.3.2014

Potek

- Namen delovne skupine je bil, da zainteresirani javnosti razgrnemo rezultate dve in polletnega dela aktivnosti Razvoj pismenosti. **O svojih izkušnjah in spoznanjih so poročali naši zunanji sodelavci pri projektu, ki so hkrati uporabniki vseh rezultatov našega skupnega dela.**
- S prispevki so v delovni skupini sodelovali:
  - Člani ožjega tima Razvoj pismenosti na Andragoškem centru Slovenije,
  - Trije predstavniki iz skupine za akcijsko raziskovanje,
  - Štirje učitelji in mentorji, ki so aktivno sodelovali pri nastajanju učnih gradiv, ki so jih spremljali, glavni protagonisti izobraževalnih filmov.
  - Dve učiteljici, ki poučujeta v programih UŽU, in sta učna gradiva preizkušali v praksi.

POVZETEK

- Ob celoviti predstavitvi vseh aktivnosti, ki so tekle znotraj posamezne naloge v projektu (in so zelo nazorno prikazane tudi v predstavitveni knjižici), se pravi:
  - pri razvoju opisnikov,
  - pripravi izobraževalnih filmov, in
  - izvajanju usposabljanja učiteljev in mentorjev

se pokaže, da so vse tri aktivnosti tekle sicer ločeno, vendar z veliko medsebojne sinergije, za katero so nenehno skrbeli strokovni sodelavci Andragoškega centra Slovenije.

- **Rezultat pred nami danes so gradiva, filmi in modeli, ki se med seboj odlično dopolnjujejo in služijo ne le strogo izobraževalnemu delu, temveč tudi na drugih področjih dela z odraslimi kot so svetovanje, ugotavljanje in vrednotenje, samostojno učenje, tudi promocija izobraževanja in motiviranje odraslih za izobraževanje, itd.**

SKLEPI

- Izkušnje dve in pol letnega projekta kažejo, da je **za dobre aplikativne rezultate potrebno imeti odlične raziskovalne rezultate** - aktivnost Razvoj pismenosti in dosežki, ki smo jih predstavili danes, slonijo na raziskovalnih spoznanjih iz prejšnjega projekta, ki smo ga izvajali v letih 2009-2011 (Teoretska spoznanja smo zapisali v monografiji Obrazih pismenosti)

SKLEPI

- **Razvojno delo je kontinuiran proces** naslonjen na dolgoletne izkušnje sodelavcev Andragoškega centra Slovenije, praktikov v izobraževanju odraslih in izvajalskih organizacij. Te izkušnje, z drugimi besedami **'doktrina izobraževalnega dela z ranljivimi skupinami odraslih', velja upoštevati pri pripravi kriterijev kakovosti pri bodočih razpisih**, to pomeni, da se jih ne sme spregledati, če hočemo dosegati želene učinke pri teh ciljnih skupinah odraslih.

SKLEPI

- Kontinuirana in zavzeta skrb nacionalne institucije na določen področju, omogoči, da se razvije in pokaže kakovost strokovnega znanja – menimo, da je škoda, da se ta skrb razpusti, ker se s tem razprši tudi kakovostno strokovno znanje. **Treba bi bilo projekt pripeljati do konca, se pravi zaokrožiti gradiva (izobraževalna gradiva za odrasle, razvoj opisnikov)** na področju temeljnih zmožnosti. Metoda akcijskega raziskovanja, ki je omogočila spoj strokovnih in življenjskih izkušenj pri izobraževalnem delu na eni strani ter znanstvene metode raziskovanja, dokazano rodi rezultate.

SKLEPI

- Menimo, da smo s projektom začeli proces razvojnega dela na področju temeljnih zmožnosti, **opredelili smo minimalno in optimalno raven**, ni razloga, da se **delo ne bi nadaljevalo na višjih ravneh. Pri tem delu lahko sodeluje več razvojnih nacionalnih in drugih ustanov, pritegne se lahko različne deležnike.**

SKLEPI

- Izobraževalna gradiva za odrasle, opisnike temeljnih zmožnosti in modele izobraževanja učiteljev pripravljamo z mislijo na rezultate raziskave PIAAC. Menimo, da imajo **rezultati projekta, zaradi vsega povedanega in vpetosti v raziskovalne rezultate, trajnejšo vrednost.**

SKLEPI

- Še beseda o javnem dobrem. Kot koristniki sredstev Evropskega socialnega sklada, smo dolžni prepustiti javnosti vse izdelke in storitve. Menimo, da področje javnega dobrega presega meje naše države in da bi se **morali z razvojnimi in drugimi dosežki v izobraževanju odraslih promovirati v naši širši domovini Evropi.**
- Še ena misel za bodoče pripravljavce projektov, in sicer ta, da je **treba v okviru nacionalnih razvojnih projektov omogočiti mednarodno promocijo dosežkov in rezultatov**, samo tako jih bomo lahko ohranjali in se strokovno dvigali nad planke.

ZA KONEC

Tako vidimo doprinos projekta mi, skupaj z našimi sodelavci in udeleženci. Naj tudi vam ob koncu moje predstavitev postavim vprašanje razmislek:

- **Kaj Vi vidite in menite, da bi bilo še treba storiti, na katera področja je treba usmeriti naše moči v prihodnjih letih, za bogatenje temeljnih zmožnosti odraslih?**

Povabilo k ogledu, uporabi in kritični refleksiji

Vsa učna in strokovna gradiva, poročila o projektnih aktivnostih, promocijska in druga gradiva, so prosto dostopna prek projektne spletne strani:

http://mm.acs.si/pismenost/

Hvala za pozornost,
sodelovanje
in priložnost,
da predstavimo naše delo.